

ཁྲི་ཀའི་རི་ཁྲོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།

རྒྱ་གྲོལ། (མང་ཚོར་)

ཁྲི་ཀའི་རི་ཁྲོད་པ་ནི་མདོ་སྐད་ཀྱི་རི་ཁྲོད་པའི་སྡེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་གྲགས་པ་ཆེས་ཆེ་བའི་རི་ཁྲོད་པའི་སྡེ་ཞིག་ཀྱང་རེད།
འདྲིའི་རི་ཁྲོད་པ་དག་ནི་རྗེ་གསེར་ཁང་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཉམས་སྲུབ་ཞེས་པས་ལྷ་སྟོད་གཙུག་ལྷན་རྫོང་ལ། སྐོམ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ།
སྟོན་རྗེ་གསེར་བ་དང་། བར་ཤུལ་དགེ་འདུན་ཚོས་སྐོར་རྒྱ་མཚོ། བར་ཤུལ་དགེ་འདུན་ཚོས་སྐོར་རྒྱ་མཚོ། ཨ་རིག་ཚང་། བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་ཨ་ཁུ་སྟན་ཚོགས་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྲུང་ས་པར་བཤད།

རི་ཁྲོད་འདི་ནས་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བོར་མ་མཐོང་མོད། དག་རྒྱུན་དུ་ལ་ལས། གསེར་ཁང་རི་ཁྲོད་པ་ལས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་།
ལ་ལས་ཐོག་མར་རྗེ་གསེར་ཁང་བའི་སྐོབ་མ་དང་རེབ་སྐོར་སྐུ་སྟོབས་སོགས་ནས་གནས་འདིར་འདུས་པ་ཡིན་ཟེར།

ལ་མོ་ཡོངས་འཛིན་དོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་ཐར་དུ། “རྗེ་གསེར་ཁང་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མཚོན་མའི་རྒྱུན་ཉམས་པ་བསྐྱེད་གསོ་གནང་”ཞེས་རྗེ་
གསེར་ཁང་ནས་བྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། འཛིགས་མེད་དམ་ཚོས་རྒྱ་མཚོས་མཛོད་པའི་རྗེ་གསེར་ཁང་བའི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། སྐར་མ་ཐར་
ནས་བྱ་བཏང་མང་བོ་དང་། །ལྷན་དུ་མཚོན་འབུལ་གནང་ཞིང་རྒྱ་ཀྱུ་དང་། ། དོ་ཀྱུ་སྟོད་འདུམ་དངོས་རྗེས་མང་བོ་བྱིན། ཁྲི་ཀར་ཐེབས་
ནས་གོང་བ་གྲུ་ཚང་ལ། ། མཚོན་པ་བཅུགས་ཤིང་ཐེབས་སྐྱར་རྒྱ་རྒྱ་ཐེབས། ཞེས་དང་། ཁྲི་ཀའི་ཡུལ་ཐེབས་གོང་བ་གྲུ་ཚང་ནས། ཉིན་མང་
མཚོན་འབུལ་སེམས་བསྐྱེད་མཚོན་པ་དང་། ། ལོ་བཞིན་མཚོན་པ་འབུལ་རྒྱ་ཐེབས་ཀྱང་སྐྱར། ཞེས་གསལ་བོར་གསུངས་ལ། དེ་ནས་ཡང་
སྐྱབ་སྡེ་དམ་པ་ལྷན་སྐྱབ་ཚོས་རྗེས་ལྷན་ནས། རྒྱ་གཅིག་ཕྱེད་ཀྱི་རིང་ལ་རི་ཁྲོད་པ། ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་བཅས་མཚོན་གྲངས་མཚོན་བྱེ་བ་བདུན།
ལྷག་ཅོམ་སྐུལ་ཞིང་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ཡི། ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་བཤད་པ་རྒྱས་ཅོམ་སྐུལ། ཅེས་གསུངས་པ་དག་ལ་བལྟས་ན་ཁྲི་ཀའི་རི་ཁྲོད་པ་
ནི་རྗེ་གསེར་ཁང་བ་ནས་བྱུང་བར་དོས་བརྒྱུད་ན་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད།

ཁྲི་ཀའི་རི་ཁྲོད་པ་ལ་གནས་དེས་པ་མེད་ཅིང་། དུས་རྒྱུན་རང་རང་རི་ཁྲོད་སོགས་སྲུབ་ཉམས་བཞེས་གནང་སྟེ་བཞུགས་ཤིང་། ཚོས་ཐོག་
སྐབས་སྲུབ་གཅིག་ཏུ་འཚོགས་ནས་ཉམས་བཞེས་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔོན་པ་གཅིག་ནས་ལོ་གཉིས་དང་གསུམ་མན་ཆད་སྟོད་མི་ཚོག་པ་དང་
གྲུ་ཤག་གཡོར་བ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུ་ཤག་བཞུགས་པ་དང་ཉོ་བ་སོགས་གཏན་ནས་མི་ཚོག

འདྲིའི་འདོན་རྟེན་ལེན་སོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་དུ་ཉིང་ཐོར་བདུན་ཚར་རྟུག་དང་ཞོགས་པའི་བརྒྱ་ཅ་རྒྱུན་
ཆགས་སྲུབ་གསུང་དགོས། ཉིང་ཐོར་བདུན་ཚར་རྟུག་པོ་རེར་དམིགས་པའི་ཉམས་ལེན་མི་འདྲ་བ་དང་འདོན་པའི་ཚོག་ཀྱང་མི་འདྲ་ཟེར། སྐྱིར་
ཉིང་ཐོར་ལྟ་བུ་དང་། གསེལ་སྟུན། ཐེབ་ཅོ། ལྷུང་བཟེད། མཐུལ། ལྷུ་རིང་། ར་ཐོར། ཚོས་སྐྱུལ། ལམ་སྐྱགས་གཉིས་དཔེ་རྒྱུན་ཅོམ་གྱི་ཞལ་
འདོན་ཉིན་རེ་གང་ཅོམ་འགོ་བ་དང་རྒྱ་མ་མཚོན་པའི་ཚོག་རྒྱུན་ཆགས་སྲུབ་གསུངས།

རི་ཁྲོད་པའི་ཚོས་ཐོག་ནི་གཉིས་པའི་མཚོན་མའི་ཟེར་བའི་རྒྱ་ཚོས་ཡིན་ཞིང་ཉོར་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཚོས་བཅུ་གཅིག་ནས་གནས་དེས་མེད་དུ་སྐྱིན་
བདག་གི་མོས་འདུན་ལྟར་ཚོགས་སོལ་ད་ལྷའི་བར་དུ་ཡོད། རི་ཁྲོད་པའི་སྡེ་ཟེར་བ་ཞིག་གཞི་གཅིག་ཏུ་མེད་ནའང་། རྒྱ་མ་དབུ་མཛོད་དག་
བསྐོས་གསུམ་བསྐོས་ཡོད། བཅའ་ཡིག་ཀྱང་ཡོད་སྟེ། འདིར་གཞུག་ན་རི་ཁྲོད་པའི་རྒྱ་མར་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་ནས་བཀའ་འཛོལ་དགོས།

རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་འདུས་སྐབས་མི་རེར་ནས་སྡོད་སྲུབ་ཞི་སྡོད་བརྒྱུས་ནས་སྡོད་དགོས་འདུག ཉིན་བཅུ་ལ་མཚོན་མེ་མི་བཅུས་འཛོག་
དགོས་པ་དང་གཞན་དག་གིས་གནས་ཚུན་གཡམ་བའི་གྲ་ཤག་ཏུ་ཞལ་འདོན་གསུངས་ནས་ཐེབས་དགོས། ཚོགས་སུ་འཇུག་སྐབས་རི་ཁྲོད་
པའི་བྱིངས་དང་བསྐྱེད་ནས་གསུང་དགོས་ཤིང་ཉིན་ཉི་ཤུ་རིང་བཀའ་འབྲུང་འདོན་པ་དང་། ལྷུང་བཤགས། ཡིག་བརྒྱ། མཇུག་བསོག་པ་
སོགས་ཡོད།

རྗེ་གསེར་ཁང་བ་ནས་བཟུང་གནས་ངེས་པར་མེད་པར་ཕྱོགས་གང་དུ་སྦྱིན་བདག་ཡོད་ན་དེ་ཅུ་མཚོན་པ་འཛིན་བཞིན་ཡོད། དཔེར་ན་རྗེ་
གསེར་ཁང་བས་བྱ་མདོ་ཉོད་ཡུལ་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་དུས་ཁྲི་ཀའི་རི་ཁྲོད་པ་དག་དང་མཉམ་དུ་གཉིས་པའི་མཚོན་མེ་ཞེས་པའི་ལོ་རེ་ཚོས་
ཐོག་ཆེན་མོ་དེ་ཐོན་སྐོར་སྡེ་བས་སྦྱིན་བདག་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་བྱུང་།

ཕྱིས་སུ་ཐར་ཤུལ་དགོ་འདུན་ཚོས་སྡོད་རྒྱ་མཚོ་དང་ཨ་རིག་ཚང་སོགས་ཀྱིས་བཅེ་བས་ལེགས་པར་བསྐྱུངས། གསེར་ཁང་བའི་རྗེས་ནས་
ཐར་ཤུལ་སྐྱ་ཐེང་བཞི་བ་དགོ་འདུན་ཚོས་སྡོད་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱུངས་པར་མདོན་ཏེ་བྱ་ལོའི་ (༡༨༦༡) རྗེ་བ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་གསེར་ཁང་བ་
དབུས་ནས་སྐྱ་གཤེགས་པའི་གཏམ་གསལ་ཏེ་ཐར་ཤུལ་དགོ་འདུན་ཚོས་སྡོད་རྒྱ་མཚོས་དགྲུང་ལོ་ང་ གཉིས་བཞེས་པ་ལོང་གིས་གཙོས་སྐྱ་མ་
དང་རི་ཁྲོད་པ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཁྲི་ཀའི་ཐོང་བའི་གྲ་ཚང་དུ་འདུས་ནས་ཉིན་བཅུ་ལ་རིང་ལ་དགོངས་རྗེས་ཀྱི་མཚོན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་
གསུངས།

དེ་ནས་ཨ་རིག་ཚང་གིས་བསྐྱུངས་པ་འདྲ་སྟེ། ཐར་ཤུལ་སྐྱ་ཐེང་ལྷ་བ་དགོ་ལེགས་དབང་ལྷག་ཚོས་སྡོད་རྒྱ་མཚོ་དགྲུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པར་རི་
ཁྲོད་པའི་སྐྱ་མ་ཨ་ལགས་ཨ་རིག་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་པས་ལོང་གིས་རི་ཁྲོད་པ་སྡོད་པའི་བཀའ་གནང་བ་རི་ཁྲོད་པའི་མགོན་དུ་
བྱུང། དེ་ནས་བཟུང་ཁྲི་ཀའི་རི་ཁྲོད་པ་ཞི་ཕྱོགས་གང་སར་ཐེབས་ནས་སྦྱིན་བདག་དང་བསྐྱེད་ནས་མཚོན་པ་འབྲུལ་བཞིན་ཡོད་དེ།

ཤིང་མོ་སྐང་ལོར་ (༡༩༢༥) ཁྲི་ཀའི་རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་རྐང་ཚར་ཐེབས་པའི་ཞོར་ལ་མདའ་བཞིའི་སྐར་ཐོག་ཏུ་གདན་འདྲན་ཞུས།
རྒྱ་མོ་སྐང་གི་ལོར་ (༡༩༥༣) མཚོན་རྟེན་སྐའི་རི་ཁྲོད་ན་བཞུགས་སྐབས་འབྲུལ་རུའི་ཨ་ལགས་རི་ཁྲོད་པ་ཚང་སོགས་ནས་མཐུན་
ཀྱིན་སྐྱར་ཏེ། མཚོན་པ་ཆེན་མོ་འབྲུལ་རྒྱའི་དབུར་ཐར་ཤུལ་དགོ་ལེགས་དབང་ལྷག་ཚོས་སྡོད་རྒྱ་མཚོ་གདན་དྲངས་པ་ལྷར་བདེ་ཆེན་དགོ་
ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་གྲིང་དུ་ཐེབས། སྐྱ་མཚོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཨ་རོལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རི་ཁྲོད་པ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་ལྷན་དུ་རྒྱ་བཞེད་
ཙམ་གྱི་རིང་ལ། སྐྱ་མ་རྒྱལ་བ་སྐས་དང་བཅས་པའི་སྦྱན་སྲུང་མཚོན་པའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་སུལ།

ས་བྱི་ལོའི་ (༡༩༥༤) རྗེ་གཉིས་པར་དགོ་ལེགས་དབང་ཚོས་སྡོད་རྒྱ་མཚོས་གཙོས་ཁྲི་ཀའི་ཀུན་སྐངས་རི་ཁྲོད་པ་བརྒྱ་ལྷག་སྐྱུང་
རའི་གསེར་ཁང་དུ་ཞུས་ནས་ བསྐྱེད་བཀའ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞུས།

ང་བརྒྱད་ཡར་སྡོད་དུ་ཁྲི་ཀའི་ཀུན་སྐང་རི་ཁྲོད་པའི་ཁྲི་བ་རྗེ་དགོ་འདུན་ཤེས་རབ་ཚང་གིས་ལོ་རེའི་ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་དང་བསྐྱེད་ནས་ཁྲི་
ཀའི་ཚོ་ཁང་དུ་སྡོད་མཚོན་དང་། མ་ཉི། སྐྱུང་གནས་སོགས་ཀྱིས་ཐོག་དྲང་བའི་དགོ་སྐྱུབ་མཐའ་ཡས་པ་གནང་བཞིན་ཡོད་པར་མ་ཟད།
གསར་རྙིང་ཁྱད་ལོད་ཀྱིས་རྒྱ་མིག་གཉན་ཁྲོད་འགྲིམ་པ་དང་། བར་དོ་བར་ལོ་རེར་བཞིན་ཚ་བསུར་གངས་མང་སྦྱིན་ཞིང་བྱང་རྒྱབ་ལམ་གྱི་རིམ་
པ་ཉམས་བཞེས་གནང་།

ལོང་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་མཚོན་མེའི་ཚོས་ཐོག་སོགས་ཁྲི་ཀའི་ཚོ་ཁང་སོགས་ནས་ཉ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ངང་འཚོགས་བཞིན་ཡོད་པར་བགས་པོ་
ཚོས་གྲེང་། ལོ་རབས་ལྷ་བཅུ་བའི་སྡོད་དུ་ཁྲི་ཀའི་རི་ཁྲོད་པ་བརྒྱ་ཟེར་སོལ་ཡོད་སྟེ།

ང་བརྒྱད་ལོ་ནས་ཁྲི་གའི་རི་ཁྲོད་པ་དག་ཀྱང་ཉམས་ཤིང་ཕྱ་ཐོར་དུ་སོང་། དེ་ནས་བརྒྱད་ལོ་མང་པོའི་རིང་ལ་ཁྲི་གའི་རི་ཁྲོད་པ་མེད་ཅིང་
བསྟན་པ་ཡང་དར་ནས་ཀྱང་སྐར་གསོ་བྱེད་མ་ཐུབ།

ཐོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷགས་ལུག་སྟེ་ཕྱི་ལོ་༡༧༧༡ལོར་ལ་མོ་ཡོངས་འཛིན་པས་སྐར་ཁྲི་གའི་རི་ཁྲོད་པའི་མཚོད་མའི་ཚོགས་རྒྱུན་
ཚད་ནས་རྒྱུན་རིང་འགོར་བ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པས་རི་ཁྲོད་པ་བཙོ་ལྷ་ཙམ་ལ་སྐུལ་མ་གནང་ཞིང་། ཨ་ལགས་གཤོང་སྲོལ་ཆེ་ཚང་རི་ཁྲོད་
པའི་སྐྱ་མར་བསྐོས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡང་དར་སྐབས་ཀྱི་ཁྲི་གའི་རི་ཁྲོད་པའི་མར་མེ་ཚོས་ཐོག་ཐོག་དང་པོ་ཁྲི་གའི་ཚོ་ཁང་དུ་ཚོགས། ད་ལྟ་ཁྲི་གའི་
རི་ཁྲོད་པ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། ཨ་ལགས་བེད་ཀྱུ་ཚང་རི་ཁྲོད་པའི་སྐྱ་མར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྟེ།

འདི་ནི་བདག་གིས་ལོ་རྒྱུས་དག་བཙལ་ནས་རྗེས་པའི་དཔྱད་གཞི་དག་ལ་ཁྲི་གའི་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་དང་ཁྲི་ལྡོན་བཟང་། ཁྲི་རྒྱུ་
འཛིགས་མེད་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་གཞི་གནང་བ་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་བཅར་འདྲི་བྱས་པའི་ས་བོན་གྱིས་བརྒྱན་ནས་བྲིས་པ་ཡིན་ཞིང་། རོར་འབྲུལ་
བྱུང་ཡོད་ན་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བ་ཐུགས་འཇགས་ལྟོོ།